

Asia: VN/2774/2026

## **Hallituksen esitysluonnos laiksi terveydenhuoltolain 51 §:n muuttamisesta (digitaalinen hoidon tarpeen arvio)**

Lausunnonantajan taustatiedot

**Klikkaa ja lisää otsikko valintakysymykselle**

Hyvinvointialue, Helsingin kaupunki, HUS-yhtymä

**Pidättekö kannatettavana, että esityksessä ehdotetulla tavalla potilas voisi tehdä hoidon tarpeen arvion digitaalisesti ja siinä voitaisiin hyödyntää automaatiota?**

**Vastaus**

Kyllä, kommenttinne: [Kymenlaakson hyvinvointialueella olemme hakeneet erilaisia ratkaisuja automaation ja digitaalisten palveluiden edistämiseksi. Digitaalisten oirearvioiden käyttöönotto on pääsääntöisesti kannatettavaa ja strategiaamme tukevaa. Ratkaisut tukevat digitaalisten palveluiden ensisijaisuutta, parantavat palvelujen saatavuutta ja mahdollistavat kustannussäästöjä. Automaatio mahdollistaa 24/7-arvioinnin, yhtenäistää sitä ja vähentää inhimillistä vaihtelua. Lisäksi se voi tulevaisuudessa mahdollistaa suurempaa ohjautumista oikealle ammattihenkilölle, mikä tehostaa prosesseja ja tuo kustannussäästöjä. Jatkossa tulee arvioida sitä, olisiko kuitenkin kustannustehokkaampaa mahdollistaa väestön pääsy suoraan lääkärille.]

**Pidättekö kannatettavana, että esityksessä ehdotetulla tavalla digitaalisen hoidon tarpeen arvion tekemisessä voitaisiin hyödyntää tekoälyä?**

**Vastaus**

Kyllä, kommenttinne: [lain sallimissa rajoissa huomioiden mahdolliset riskit. Vastuu kysymykset tekoälyn virheistä tulee ratkaista.]

**Katsotteko, että potilaan oikeudet on esityksessä huomioitu oikealla tavalla?**

**Vastaus**

Kyllä, kommenttinne: [Asiakkailla tulee kuitenkin jatkossakin olla mahdollisuus ihmisen tekemään arvioon. Erityistä huomiota tulee kiinnittää palveluiden saavutettavuuteen, selkokielisyyteen ja haavoittuvien ryhmien asemaan. Potilaan oikeudet on esityksessä huomioitu pääosin hyvin. ]

**Katsotteko, että virkavastuun kohdentuminen on esityksessä huomioitu oikealla tavalla?**

**Vastaus**

Kyllä, kommenttinne [[Esityksessä virkavastuun määräytyminen on ongelmallinen ja selkeytymätön. Olennaista on, että lääkinnällisen laitteen toimittajalla säilyy vastuu tekoälyn tekemistä ratkaisusta. Tekoälyn tekemiä mahdollisia virheitä ei voi säilyttää hyvinvointialueen vastuuhenkilölle ilman tarkempaa määrittelyä.]

**Kysymys hyvinvointialueille: missä aikataulussa esityksessä tarkoitetun digitaalisen hoidon tarpeen arvion käyttöönotto olisi mahdollista?**

**Kirjoita tähän:**

-

**Katsotteko, että jatkossa hoidon tarpeen arvion tekemiseen käytettävä järjestelmä tulisi toteuttaa kansallisesti (esityksessä todettu malli A tai B)?**

**Vastaus**

Ei, kommenttinne: [Kansallisissa malleissa kehitys hidastuu ilman riittävää kilpailua eikä alueellisia erityispiirteitä pystytä huomioimaan]

**Huomioiko esitys mielestänne riittävästi teknologiaa kehittävien yritysten näkökulman?**

**Vastaus**

-

**Muut kommenttinne esityksestä:**

**Kirjoita tähän:**

Automaation hyödyntäminen on kannatettavaa ja tukee sosiaali- ja terveydenhuollon strategisia tavoitteita. Näiden edistämiseksi tarvitaan selkeä vastuunjako järjestelmätoimittajien ja hyvinvointialueitten välillä. Kansallinen koordinaatio tulee olla riittävää, mutta mahdollistaa alueellisia vaihtoehtoja, jotta palvelujen saavutettavuus voidaan varmistaa.

Rajaniemi Tuula  
Kymenlaakson hyvinvointialue